

«لایحه احکام مورد نیاز اجرای

برنامه ششم توسعه

اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵) - ویرایش جدید»

(بخش هوافضا)^۱

مقدمه

احکام مرتبط با هوافضا در لایحه «احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» در مواد مختلف به صورت پراکنده اشاره شده است. احکام لایحه برنامه ششم پوشش مناسبی برای رفع چالش‌های موجود بخش هوافضا را ندارد. لذا با بررسی‌های انجام شده و با دریافت نظرات تعداد زیادی از صاحب‌نظران با تجربه کشور، تعدادی از اشکالات و کاستی‌های لایحه برنامه ششم توسعه شناسایی و راهکارهای پیشنهادی نیز مشخص شده است. در این گزارش نتایج نهایی بررسی‌های انجام شده به صورت اصلاح و الحاق احکام مربوط به بخش هوافضا برای تصمیم‌گیری نهایی در مجلس شورای اسلامی تهیه شده است. این گزارش مشتمل بر دو جدول (الف) اصلاح احکام موجود و (ب) پیشنهاد احکام جدید برای الحاق به لایحه است.

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال اول

شماره ثبت:

۱۰۴

شماره چاپ:

۱۱۵

جدول الف) پیشنهادهای اصلاحی درباره احکام موجود

شماره ماده / بند	متن لایحه برنامه ششم توسعه	پیشنهادها و اصلاحات
ماده (۱۱) حوزه هوایی	به منظور تحقق اهداف مندرج در اصل پنجاهم (۵۰) قانون اساسی مبنی بر جلوگیری از تخریب و آلودگی محیط زیست، بهره‌مندی از محیط زیست مطلوب مندرج در سند چشم‌انداز و اجرای سیاست‌های کلی ابلاغی محیط زیست، تمامی دستگاه‌های اجرایی و بخش‌های دستگاه‌های اجرایی و بخش‌های خصوصی و تعاونی نهادهای عمومی غیردولتی برای طرح‌های عمده، ارزیابی راهبردی محیط زیست (SEA) و آثار زیست‌محیطی (EIA) سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های خود براساس شاخص‌ها، ضوابط و معیارهای پایداری محیط زیست به اجرا درآورند.	به منظور تحقق اهداف مندرج در اصل پنجاهم (۵۰) قانون اساسی مبنی بر جلوگیری از تخریب و آلودگی محیط زیست، بهره‌مندی از محیط زیست مطلوب مندرج در سند چشم‌انداز و اجرای سیاست‌های کلی ابلاغی محیط زیست، تمامی دستگاه‌های اجرایی و بخش‌های خصوصی و تعاونی نهادهای عمومی غیردولتی برای طرح‌های عمده، ارزیابی راهبردی محیط زیست (SEA) و آثار زیست‌محیطی (EIA) سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های خود براساس شاخص‌ها، ضوابط و معیارهای پایداری محیط زیست به اجرا درآورند.

تاریخ چاپ:

۱۳۹۵/۴/۳۰

معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولید دفتر: مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۸۰۱۴۹۶۲

تاریخ انتشار:

۱۳۹۵/۵/۲۷

۱. دولت در اجرای ماده (۱۴۱) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی لایحه «احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵)» را جهت بررسی به مجلس شورای اسلامی تقدیم کرد که در مجلس با شماره ۱۰۴ ثبت شده است. در تاریخ ۱۳۹۵/۵/۴ نامه‌ای به امضای معاون رئیس‌جمهور به مجلس شورای اسلامی ارسال و طبق آن ویرایش جدید لایحه مذکور با عنوان «لایحه برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۵-۱۳۹۹) - ویرایش جدید» به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده است. لذا با توجه به تصمیم هیئت رئیسه محترم مبنی بر در دستور کار قرار گرفتن ویرایش جدید، مجموعه گزارش‌های مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با استناد به ویرایش جدید لایحه تهیه و ذیل همان لایحه ثبت شده با شماره ۱۰۴ منتشر می‌شوند.

شماره ماده / بند	متن لایحه برنامه ششم توسعه	پیشنهادها و اصلاحات
ماده (۱۶) حوزه هوایی	<p>به منظور تقویت اقتصاد حمل و نقل ریلی و ترغیب سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در این زمینه و تسریع و تسهیل اجرای پروژه‌ها و افزایش رضایتمندی و اقبال عمومی از خدمات ارائه شده در این نوع حمل و نقل:</p> <p>۱. سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در حمل و نقل ریلی، سرمایه‌گذاری در مناطق محروم تلقی شده و کلیه قوانین و مقررات مرتبط با سرمایه‌گذاری در مناطق محروم بر مقرر است شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای را با هدف ساماندهی حاشیه شهرها و توسعه امور حمل و نقل ریلی حومه‌ای و ساخت خطوط مستقل حومه‌ای در زیرمجموعه شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران تشکیل دهد. این شرکت با همکاری شهرداری‌های مربوطه متولی کلیه امور حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای در کشور می‌باشد. اساسنامه شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد مشترک سازمان، وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p> <p>۲. وزارت راه و شهرسازی موظف است شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای را با هدف ساماندهی حاشیه شهرها و توسعه امور حمل و نقل ریلی حومه‌ای و ساخت خطوط مستقل حومه‌ای در زیرمجموعه شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران تشکیل دهد. این شرکت با همکاری شهرداری‌های مربوطه متولی کلیه امور حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای در کشور می‌باشد. اساسنامه شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد مشترک سازمان، وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>	<p>به منظور تقویت اقتصاد حمل و نقل ریلی و ترغیب سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در این زمینه و تسریع و تسهیل اجرای پروژه‌ها و افزایش رضایتمندی و اقبال عمومی از خدمات ارائه شده در این نوع حمل و نقل:</p> <p>۱. سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در حمل و نقل ریلی، سرمایه‌گذاری در مناطق محروم تلقی شده و کلیه قوانین و مقررات مرتبط با سرمایه‌گذاری در مناطق محروم بر مقرر است شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای را با هدف ساماندهی حاشیه شهرها و توسعه امور حمل و نقل ریلی حومه‌ای و ساخت خطوط مستقل حومه‌ای در زیرمجموعه شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران تشکیل دهد. این شرکت با همکاری شهرداری‌های مربوطه متولی کلیه امور حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای در کشور می‌باشد. اساسنامه شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد مشترک سازمان، وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p> <p>۳. به منظور تقویت اقتصاد حمل و نقل هوایی (با توجه به نقش اساسی آن در صنعت گردشگری) و ترغیب سرمایه‌گذاری در بخش هوایی - غیرنظامی و بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌ها و سرمایه‌ها، ارتقای سطح علمی و فنی و تقویت صنعت هوایی کشور، توسعه ناوگان هوایی کشور (شامل انواع هواپیماها و بالگردها) با محورهای ذیل در دستور کار دولت قرار می‌گیرد:</p> <p>الف) تأمین انواع هواپیماها و بالگردهای مورد نیاز ناوگان حمل و نقل هوایی کشور با اولویت حمایت از تولید داخلی به شیوه‌های مختلف (ساخت قطعات، زیرمجموعه ...).</p> <p>ب) انجام خدمات تعمیر و نگهداری ناوگان هوایی کشور با محوریت صنایع داخلی و لحاظ کردن آن در قراردادهای خرید و تأمین خارجی انواع هواپیماها و بالگردها.</p> <p>ج) مشارکت صنایع هوایی داخلی در ساخت و تولید انواع هواپیماها و بالگردهایی که تأمین و خرید آنها از خارج از کشور صورت می‌گیرد.</p> <p>د) تأمین منابع مالی لازم برای توسعه و تقویت ناوگان هوایی از طریق ابزارهای تأمین مالی و ارائه بخشی از سهام شرکت‌ها به صورت عام در فرابورس.</p>
بند «۷» ماده (۱۷) حوزه فناوری	<p>۷. به منظور پیشتازی در اقتصاد دانش‌بنیان و افزایش تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی دولت مجاز است برای توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان نسبت به حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضامحور مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهش و فناوری و حوزه‌های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل ۵۱ درصد (۵۱٪) از هزینه‌های آن را کارفرما و یا بهره‌بردار تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام نماید.</p>	<p>۷. به منظور پیشتازی در اقتصاد دانش‌بنیان و افزایش تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی دولت مجاز است برای توسعه و تجاری‌سازی فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان نسبت به حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضامحور مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهش و فناوری و حوزه‌های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل ۵۱ درصد (۵۱٪) از هزینه‌های آن را کارفرما و یا بهره‌بردار تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام نماید.</p>
بند «۱» ماده (۲۰) حوزه فضایی	<p>۱. به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود به منظور کسب سهم مناسب از بازار پهنای باند منطقه از طریق دستگاه‌های وابسته نسبت به مشارکت و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های فیبر نوری و پروژه‌های زیرساختی در عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات و فضایی، تأمین ماهواره‌های سنجنشی، مخابراتی و توسعه زیرساخت‌های علوم و فناوری فضایی برای برآورده کردن نیازهای کشور اقدام نماید.</p>	<p>۱. به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود به منظور کسب سهم مناسب از بازار پهنای باند منطقه از طریق دستگاه‌های وابسته نسبت به مشارکت و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های فیبر نوری و پروژه‌های زیرساختی در عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات و فضایی، تأمین ماهواره‌های سنجنشی، مخابراتی و توسعه زیرساخت‌های علوم و فناوری فضایی برای برآورده کردن نیازهای کشور اقدام نماید.</p>
ماده (۳۰) حوزه فضایی	<p>- تقویت دیپلماسی اقتصادی با تمرکز بر ورود به بازارهای جهانی برای صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی، تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و دستیابی به فناوری‌های نوین</p>	<p>- تقویت دیپلماسی اقتصادی با تمرکز بر ورود به بازارهای جهانی برای صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی، تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و دستیابی به فناوری‌های نوین و هوافضا</p>

جدول ب) پیشنهاد الحاق احکام جدید

<p>به منظور افزایش توان دفاعی کشور در تراز قدرت منطقه‌ای و تأمین منافع و امنیت ملی اقدامات ذیل معمول می‌گردد:</p> <p>۱. ارتقای توان بازدارندگی از طریق:</p> <p>الف) توسعه و افزایش توان تولیدی موشکی</p> <p>ب) توسعه و تقویت توان پدافند هوایی در سطوح مختلف برد کوتاه، متوسط و بلند</p> <p>ج) توسعه و به‌روزرسانی شبکه‌های ارتباطی امن با هدف استقرار کامل سیستم فرماندهی و کنترل</p> <p>د) هوشمند و متحرک‌سازی تمامی سیستم‌های تسلیحاتی متناسب با تهدیدات</p> <p>م) تحقیق، طراحی و تولید اقلام مورد نیاز برای مواجهه و تقابل با گروه‌های مسلح تروریستی</p> <p>ن) توسعه توان دریایی از طریق تجهیز نیروهای دریایی به سلاح‌های پیشرفته</p> <p>ه) توسعه و تقویت توان جنگ الکترونیک</p> <p>ز) توسعه و تقویت ناوگان هوایی نیروهای مسلح اعم از خرید، بازسازی، ساخت و نگهداری تا سطح آمادگی مصوب و عملیاتی نمودن کلیه هواپیماها و بالگردها و تسلیحات مرتبط و ایمن‌سازی پروازها</p>	<p>حوزه هوایی</p>	<p>الحاق قسمت (ز) به بند «۱» ماده (۳۴)</p>
<p>دولت مکلف است در راستای ارتقای توان رقابت‌پذیری شرکت‌ها و مؤسسات هوایی و هوانوردی عمومی اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱. حمایت و فراهم کردن ملزومات اتصال به زنجیره‌های ارزش جهانی ساخت وسایل پرنده.</p> <p>۲. ارتقای کیفی و أخذ استانداردهای بین‌المللی برای محصولات و قطعات ساخت داخل.</p> <p>۳. تنظیم قوانین، تعرفه‌های مالیاتی و گمرکی و صدور مجوزهای مربوطه در رابطه با محصولات قطعات هوایی ساخت داخل.</p> <p>۴. راه‌اندازی شهرک صنایع هوایی و فضایی در منطقه فرودگاه امام خمینی</p>	<p>حوزه هوایی</p>	<p>ماده الحاقی</p>
<p>به منظور افزایش توان دفاعی کشور در تراز قدرت منطقه‌ای و تأمین منافع و امنیت ملی اقدامات ذیل معمول می‌گردد:</p> <p>۱. ارتقای توان بازدارندگی از طریق:</p> <p>الف) توسعه و افزایش توان تولیدی موشکی</p> <p>ب) توسعه و تقویت توان پدافند هوایی در سطوح مختلف برد کوتاه، متوسط و بلند</p> <p>ج) توسعه و به‌روزرسانی شبکه‌های ارتباطی امن با هدف استقرار کامل سیستم فرماندهی و کنترل</p> <p>د) هوشمند و متحرک‌سازی تمامی سیستم‌های تسلیحاتی متناسب با تهدیدات</p> <p>م) تحقیق، طراحی و تولید اقلام مورد نیاز برای مواجهه و تقابل با گروه‌های مسلح تروریستی</p> <p>ن) توسعه توان دریایی از طریق تجهیز نیروهای دریایی به سلاح‌های پیشرفته</p> <p>ه) توسعه و تقویت توان جنگ الکترونیک</p> <p>و) ایجاد سامانه فرماندهی، کنترل، اطلاعات و مراقبت پیشرفته در ابعاد راهبردی، فضایی، هوایی، دریایی، زمینی و پهباد به منظور ارتقای هوشیاری و آمادگی برای شناسایی تهدیدات و مقابله سریع و مؤثر</p>	<p>حوزه فضایی</p>	<p>الحاق قسمت (و) به بند «۱» ماده (۳۴)</p>
<p>نظر به اهمیت روزافزون توسعه بخش فضا و دستیابی به علوم و فناوری‌های نوین در راستای تأمین نیازهای کشور به کاربرد و خدمات فضایی، دولت می‌بایست اقدامات زیر را به عمل آورد:</p> <p>الف) بسترسازی و انجام حمایت‌های لازم به منظور ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها و صنایع مرتبط با طراحی، ساخت، آزمایش، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه‌های فضایی ماهواره، ماهواره‌بر و ایستگاه‌های زمینی</p> <p>ب) حفظ و نگهداری از موقعیت‌های مداری متعلق به جمهوری اسلامی ایران و پیش‌بینی تمهیدات لازم برای ایجاد زیرساخت‌ها و اجرای پروژه‌های ماهواره ملی در راستای حفظ نقاط یاد شده</p> <p>ج) دولت موظف است ظرف مدت یکسال برنامه عملیاتی خود را در خصوص تحقق بندهای فوق تهیه و به تصویب شورای عالی فضایی برساند.</p>	<p>حوزه فضایی</p>	<p>ماده الحاقی</p>

